

Ač odpověď zdá se na snadě, netřeba zde otázku tuto řešiti, protože zde není splněna ani podmínka, aby poručník a soud byli uznávatele S-a za otce dítěte přijali. Dle poručenských spisů udán sice v označení farního úřadu S. jako otec, ale nikoli poručníkem, neb tento jest v tom aktu teprv navržen. S. 29. listopadu 1919 slyšen poukazoval nejprv na druhého konkubenta, ale na připomenutí zákona (patrně § 163 obč. zák.) dal tomu přednost, že otcovství uznal, než aby se dal žalovati, a prohlásil se ochotným platiti nejvýše 20 K měsíčně. Soud neučinil žádného opatření. Dne 10. prosince 1919 oznámil poručník, že otcem jest žalovaný a žádal o zmocnění k podání žaloby na něj. Soud vyslechl žalovaného, jenž otcovství nepřiznával, a matku, která mu je přičítala, a vydal zmocnění k žalobě na něho. Poručník a soud tudíž na uznání S-a nepřistoupili. Tím jest právní otázka vyřízena, dovolací důvod čís. 4 není dán.

Čís. 816.

Pachtýř, byt' uplatňoval požadovací nárok na pozemek, nemůže pro pozemek ten žádati za zřízení nezbytné cesty.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, R I 1030/20.)

Žádost pachtýřů, by ve prospěch zpachtovaného pozemku byla zřízena cesta z nouze, byla soudy všech tří stolic zamítnuta, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Podle jasného znění § 1 zákona ze dne 7. července 1896 čís. 140 ř. z. o zřizování cest nezbytných, i podle §§ 2, 4, 5 a 7 tohoto zákona může zřízení cesty nezbytné domáhati se toliko vlastník pozemků na prospěch těchto pozemků, navrhovatelé však žádají zřízení cesty nezbytné pro pozemky, jež nejsou jejich vlastnictvím, nýbrž nacházejí se v jejich pachtovním užívání. Stěžovatelé snaží se v dovolacím rekursu dokázati, že jsou vlastníky pozemků, ale nedbají při tom zákonných předpisův o nabývání vlastnictví. Ze správného a vývodu dovolacího rekursu nevyvráceného odůvodnění souhlasných usnesení soudů nižších plyne, že navrhovatelé domáhají se výkupu pozemků, jež mají v pachtu, ale že dotyčné soudní řízení dosud není skončeno, takže vlastnictví pozemků dosud nenabyli. Zdali, jak v dovolacím rekursu je tvrzeno, dosavadní vlastník pozemků nevzdělává jich dále, ani se dále nestará o pacht, jest nedůležité, neboť neplyne z toho, že vlastnictví jeho přešlo na stěžovatele; zejména nejsou tím dány podmínky vydržení podle §§ 1451 a 1452 obč. zák., ani okupace věcí pána nemajících a stěžovatelé ani neuplatňují těchto nabývacích způsobů vlastnictví. Z účelu zákona čís. 140 ř. z. o nezbytných cestách nelze vyvozovati, že zákon tento platí také pro pachtýře, neboť zřízení cesty nezbytné lze podle § 1 žádati pro pozemek a nikoli pro jeho uživatele, cesta nezbytná pak záleží podle § 3 ve služebnosti pozemkové, nikoli v osobní služebnosti. Pachtýř nemá věcného práva k pozemku, nýbrž jemu přísluší jen osobní právo vůči majiteli pozemku, jehož vlastnické právo jest právem věcným i absolutním, působícím proti každé jiné

osobě. Mezi právem vlastnickým a právem pachtovním k pozemku jest tudíž podstatný rozdíl, který nedovoluje, aby pachtěť užití mohl práva, vyhrazeného zákonem pouze majiteli pozemku.

Čís. 817.

Tím, že vlastník nemovitosti sdělil tomu, pro koho je zapsáno právo předkupní, že hodlá nemovitost za určitý peníz prodati, a vyzval ho, by v zákonné lhůtě se vyjádřil, zda hodlá předkupní právo uplatnit, nenabídl mu nemovitost ku koupi (§ 1075 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, R I 1100/20.)

Vlastník nemovitosti, na níž vázlo právo předkupní, sdělil dne 15. dubna 1920 prostřednictvím soudu oprávněnému z práva předkupního, že hodlá nemovitost za 40.000 K prodati proti hotovému zaplacení a vyzval ho, by do 30 dnů po doručení usnesení soudu oznámil, zda hodlá své právo uplatňovati. Oprávněný oznámil soudu dne 14. května 1920, že své právo předkupní uplatňovati hodlá. K níhovní soud povolil pak přes to výmaz práva předkupního. Rekursní soud návrh na vklad výmazu předkupního práva zamítl. Důvody: Dle § 1075 obč. zák. ztrácí oprávněný právo předkupní, když při věcech nemovitých do 30 dnů po nabídnutí nemovitosti ke koupi jí skutečně nekoupí. Dle § 1077 obč. zák. musí oprávněný v takovém případě zapraviti úplnou cenu, která od třetího je nabízena, mimo případ zvláštní úmluvy. Těmto podmínkám však v tomto případě vyhověno nebylo. Ani v návrhu, ani ve vyzvání ze dne 15. dubna 1920 ani ve vysvědčení ze dne 23. srpna 1920 není vůbec zmínky o tom, že by byl vlastník nemovitosti oprávněnému skutečně ku koupi nabídl, naopak sdělil mu pouze, že hodlá jmenované nemovitosti za 40.000 K proti hotovému zaplacení prodati, a vyzval ho ve smyslu ustanovení § 1075 obč. zák., aby do 30 dnů po doručení usnesení podepsanému soudu oznámil, zda hodlá příslušející mu právo předkupní uplatňovati, jinak ze by se za to mělo, že od něho upouští a právo to by zaniklo. Stěžovateli nebyla tím nemovitost ke koupi nabídnuta, nýbrž byl mu pouze sdělen úmysl vlastníka, že hodlá nemovitost za 40.000 K prodati za hotové, a byl jím pouze vyzván, aby oznámil, zda hodlá své právo předkupní uplatňovati. Této výzvě stěžovatel podáním ze dne 14. května 1920 v čas vyhověl a oznámil, že své právo předkupní uplatňovati hodlá, že se nabízí usedlost za cenu 40.000 K převzítí a kupní cenu složití, a učinil návrhy k tomu potřebné. Návrhům těm dosud vyhověno nebylo a zejména nebyl stěžovatel vyzván, aby tedy nemovitost skutečně převzal a kupní cenu zaplatil, jinými slovy nebyla mu nemovitost ke koupi skutečně nabídnuta. To má význam zvláště, hledí-li se k ustanovení § 1077 obč. zák., dle něhož je možna zvláštní úmluva o složení ceny kupní. Ve vysvědčení ze dne 23. srpna 1920 není též zmínky o tom, že by byla stěžovateli nemovitost ke koupi skutečně nabídnuta, naopak je v něm výslovně poukázáno na soudní vyzvání ze dne 15. dubna 1920 a měl proto soudce prvý i do tohoto vyzvání nahlédnouti, poněvadž skutečně vzešly pochybnosti, zda předpisu § 1075 a 1077 obč. zák. skutečně bylo vyhověno. Bylo by z tohoto vyzvání ve spojení s předloženým vy-